

sklada za odtujevanje v OZD ustvarjenih in solidarnostno usmerjenih sredstev ali bi ne bila drugačna izhodišča za nadzor in trošenje sredstev, če bi bil solidarnostni sklad za gradnjo stanovanj kar sam investitor. To se ve ob družbenem dogovoru družbenopolitičnih skupnosti za dodatna sredstva temu skladu, zlasti še, ko še ni sprejet ustrejni družbeni dogovor in ne zakon o ustanavljanju samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Nestabilne cene, neučinkovita kontrola nad cenami gradbenega materiala in inflacijski trendi dinarja, ki jih kot vzroke nekatera gradbena podjetja in zvezno združenje gradbincev postavljajo pred investitorje, imajo za posledico zahtevo po novem besedilu zdajšnjih pogodb. Tako naj bi namesto že dogovorjene cene za m² stanovanjske površine (do 4.000 dinarjev!) upoštevali novo določilo o takoimenovani »drseči ceni za m² stanovanjske površine«. Vendar je potrebno poudariti, da že prej družbeno dogovorjena cena ni bila ustrezno strokovno dokumentirana. Ob takšnem političnem odnosu gradbincev v smeri klasičnega podjetniškega obnašanja in tudi o odnosu do zbranih dinarskih sredstev delovnih ljudi!

Veliko oviro kreditiranju gradnje stanovanj s strani bank predstavljajo kreditno monetarni ukrepi Narodne banke Jugoslavije. Ti zelo ostro omejujejo strategijo gradnje stanovanj in politiko stanovanjskega gospodarstva. V čem je problem? Ukrepi NBJ določajo obvezno rezervo, ki je za depozite na vpogled kar 30%, na vezane depozite 3% in na namenske hranilne vloge tudi 3%. Obvezna rezerva velja tudi za sredstva, ki so na podlagi družbenega dogovora vezana pri poslovnih bankah in so namenjena neposredno za gradnjo najemnih stanovanj za delavce. Samo v Ljubljani znaša danes ta obvezna rezerva na stanovanjska sredstva preko 110 milijonov dinarjev, v Sloveniji pa je na tak način odtujenih stanovanjskemu gospodarstvu preko 200 milijonov dinarjev. Vsekakor bodo morali odgovorni činitelji v zvezi komunistov in zvezi sindikatov ob obravnavi uresničevanja stanovanjske politike, politično oceniti takšne posledice kreditno monetarnih in fiskalnih ukrepov, ki hudo zadevajo prav začrtano gradnjo najemnih stanovanj za delavce.

V osnutkih družbenega dogovora za stanovanjsko gospodarstvo je predvidena tudi lastna udeležba ob sprejemu stanovanjskega kredita samo v denarnih sredstvih. Zakaj ne bi bilo tako določilo še razširjeno z določbo, ki bi dopuščala lastno udeležbo z neposredno vloženim delom in materialom za gradnjo stanovanja? Višino lastne udeležbe v denarnih sredstvih pa bi morali povezovali v medsebojni zvezi in odvisnostih »cena stanovanja — dohodek na člana družine — število članov družine«. Tako bi bila pospešena zadržana in zasebna gradnja stanovanj s temi predlaganimi vloženimi sredstvi veliko bolj zani-

miva in sklepanje ter ostvarjanje kreditnih pogodb bližja delavcem.

Varčevalci za gradnjo stanovanj tudi niso izvzeti pretiranega davka na gradbeni material, kar tudi zavira vlaganje in angažiranje zasebnih sredstev in hranilnih vlog za gradnjo stanovanj.

Zaradi mnogih sporov v preteklosti in neurejenih medsebojnih stanovanjskih razmerij ter izkoriščanja zlonamernih pravic na stanovanje bi morala družbenopolitična skupnost tudi te odnose iz področja stanovanjske politike zavarovati interese vseh nosilcev stanovanjske pravice z družbenim dogovorom, ki bi vseboval kriterije razdeljevanja kreditov za gradnjo stanovanj in kriterije razdelitve stanovanj iz sredstev solidarnostnega sklada in drugih združenih sredstev za usmerjeno in organizirano gradnjo stanovanj za delavce.

Zaradi prepočasnega oblikovanja in urejanja urbanistične dokumentacije ter dokumentacije gradenj komunalnih bo potrebno, da družbenopolitični dejavniki neposredno in veliko bolj učinkovito zaostrijo pristojnost in odgovornost strokovnih služb pri občinskih in mestni ljubljanski skupščini. Tukaj je nujno spremljati vsakršne tendence, sproti analiziranje in urejanje spornih zadev in močnejše vplivanje na sistematičnost priprave dokumentacije, ki bi odprla širše vsa možna zazidalna področja za usmerjeno in organizirano gradnjo stanovanj za delavce.

Ne nazadnje, naj poudarim, močno zaskrbljenost delovnih ljudi Ljubljane za možnosti, ki tako ali drugače vodijo dobro zamišljeno akcijo gradnje stanovanj za delavce v slepo ulico ob postavljanju birokratskih in tehnokratskih ovir.

NOVA VOZILA ZA »ŠPEDTRANS«

AVTOPREVOZNIŠKO podjetje »Spedtrans« Medvode posluje v sklopu podjetja »Spedtrans« Maribor. Med podjetjema je dosežen sporazum o delitvi dela, tako da so vozila večjih nosilnosti v Mariboru, manjša do 10 ton nosilnosti pa v Medvodah. Temu primeru so urejene tudi specializirane delavnice za popravilo vozil.

Podjetje je registrirano tudi za opravljanje mednarodnega transporta in kar 50% zmogljivosti vozil vnovčijo v tujini. Sestdesetčlanski delovni kolektiv se je odločil za tipizacijo voznega parka ter bodo v ta namen kupili več novih 7-tonskih tovornjakov »mercedes« ter v nekaj letih prešli izključno na ta vozila. V primerjavi z lanskim letom so povečali bruto realizacijo za 25%, osebne dohodke pa za 20%. Računajo, da bodo še letos zaposlili 20 novih delavcev, ki bodo prevzeli nova vozila.

V podjetju imajo izdelan samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih, statut podjetja so že dali v javno razpravo, tako da bodo imeli še pred koncem leta vse samoupravne akte usklajene z zakonom. Vsi samoupravni organi in njihove komisije so izvoljene neposredno, tako kot predvideva nova zakonodaja. (F. R.)

Malce nevzgojne igrače, tile avtomobilčki, se vam ne zdi? Če se bodo tile pobalini tudi s »ta zaresnimi« avti tako zaletavali, ko bodo veliki, potem bo na naših cestah bolj žalostno...

